

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Bakalářská práce

Analýza připravenosti ČR na přijetí eura

Natálie Zubrová

© 2022 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Natálie Zubrová

Hospodářská politika a správa

Podnikání a administrativa

Název práce

Analýza připravenosti ČR na přijetí eura

Název anglicky

Analysis of the Czech Republic's readiness to adopt the euro

Cíle práce

Cílem teoretické části bude popsat základní pojmy související s Evropskou unií konkrétně s eurem – proces vzniku Evropské měnové unie, Maastrichtské smlouvy (Smlouva o Evropské unii) a také konkrétní výhody a nevýhody přijetí eura pro české občany. V praktické části bude pomocí vhodných statistických metod vyhodnoceno, jak se lidé staví k přijetí eura a jestli je česká společnost na tuto změnu připravena.

Metodika

Teoretická část práce bude vycházet ze studia odborné literatury a relevantních internetových zdrojů. Tyto teoretické poznatky budou sloužit jako východiska pro vlastní část práce. V této vlastní části bude ke sběru dat využito dotazníkové šetření. Data získaná z tohoto šetření budou vyhodnocena pomocí analýz kvalitativních znaků, tedy pomocí kontingenčních a asociačních tabulek. K vyhodnocení dotazníkového šetření budou použity software SPSS.

Doporučený rozsah práce

40 stran

Klíčová slova

Euro, přijetí, analýza kvalitativních znaků, dotazníkové šetření

Doporučené zdroje informací

- CZESANÝ, S. *Euro : postup a důsledky zavádění nové měny pro banky, podniky a občany*. Praha: Profess Consulting, 1998. ISBN 80-7259-000-6.
- FASSMANN, M. *Sociální a ekonomické souvislosti integrace České republiky do Evropské unie : (ekonomická konvergence, konkurenceschopnost a sociální soudržnost)*. [Praha]: Rada vlády ČR pro sociální a ekonomickou strategii, 2002. ISBN 80-238-8699-1.
- HELÍSEK, M. *Euro v ČR z pohledu ekonomů*. Plzeň: Aleš Čeněk, vydavatelství a nakladatelství, 2009. ISBN 978-80-7380-182-3.
- HENDL, J. *Kvalitativní výzkum : základní teorie, metody a aplikace*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0219-6.
- HINDLS, R. – HRONOVÁ, S. – SEGER, J. *Statistika pro ekonomy*. Praha: Professional Publishing, 2004. ISBN 80-86419-59-2.
- LACINA, L. – MENDELOVA ZEMĚDĚLSKÁ A LESNICKÁ UNIVERZITA. *Měnová integrace : náklady a přínosy členství v měnové unii*. V Praze: C.H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-560-5.
- PEČINKOVÁ, I. – FAJMON, H. *Euro versus koruna : dilemata jednotné měny v době dluhové krize*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2012. ISBN 978-80-7325-265-6.
- ZAHRADNÍK, P. *Vstup do Evropské unie : přínosy a náklady konvergence*. Praha: C.H. Beck, 2003. ISBN 80-7179-472-4.
-

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Zuzana Dlubalová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra statistiky

Elektronicky schváleno dne 6. 9. 2021

prof. Ing. Libuše Svatošová, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 19. 10. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 23. 02. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Analýza připravenosti ČR na přijetí eura" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.03.2022

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí bakalářské práce paní Ing. Zuzaně Dlubalové, Ph.D., za její čas, cenné rady a připomínky, při zpracování této bakalářské práce.

Analýza připravenosti ČR na přijetí eura

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou zavedení jednotné měny eura v České republice. Zároveň také analyzuje a vyhodnocuje připravenost českých obyvatel na tuto zásadní změnu.

Teoretická část obsahuje a vysvětluje základní pojmy v oblasti Evropské unie a eurozóny. Popisuje vznik Maastrichtské smlouvy a projekt výstavby měnové unie. Věnuje se konkrétním výhodám a nevýhodám, které lze s příchodem eura očekávat. Popisuje a zhodnocuje zkušenosti Slovenské republiky se zavedením eura.

Praktická část vyhodnocuje pomocí Fisherova faktoriálního testu a χ^2 – kvadrát testu nezávislosti data získaná z dotazníkového šetření. Zobrazuje grafy a procentuální výsledky odpovědí českých občanů. Testuje míry a těsnosti závislosti mezi nejvyšším dosaženým vzděláním a obavami ze zavedení eura v České republice a mezi pohlavím a skutečností, zda je pro respondenty otázka eura důležitá při volbách.

Závěr práce shrnuje a vyhodnocuje, zda je česká společnost na přijetí jednotné měny eura připravena.

Klíčová slova: analýza kvalitativních znaků, Česká republika, dotazníkové šetření, eurozóna, Euro, Evropská unie, přijetí, Slovenská republika

Analysis of the Czech Republic's readiness to adopt the euro

Abstract

This bachelor thesis deals with the issue of the introduction of the single currency, the euro in the Czech Republic. At the same time, it also analyzes and evaluates the readiness of the Czech population for this fundamental change.

The theoretical part contains and explains the basic concepts in the European Union and the euro area. It describes the origin of the Maastricht Treaty and the project to build a monetary union. It addresses the specific advantages and disadvantages that can be expected with the advent of the euro. It describes and evaluates the experience of the Slovak Republic with the introduction of the euro.

The practical part evaluates the data obtained from the questionnaire survey using Fisher's factorial test and χ^2 - square test of independence. Displays graphs and percentage results of Czech citizens' answers. It tests the degree and tightness of the dependence between the highest educational attainment and fears of the introduction of the euro in the Czech Republic and between gender and whether the issue of the euro is important for the respondent in elections.

The conclusion summarizes and evaluates whether the Czech society is ready to adopt the single currency, the euro.

Keywords: adoption, analysis of qualitative features, Czech Republic, euro area, Euro, European Union, questionnaire survey, Slovak Republic

Obsah

1	Úvod	11
2	Cíl práce a metodika	12
	Cíl práce.....	12
	Metodika	12
2.1	Sběr dat	12
2.2	Asociační tabulka.....	13
2.3	Kontingenční tabulka	13
2.4	Nulová hypotéza	14
3	Teoretická východiska	15
3.1	Evropská unie.....	15
3.2	Eurozóna	16
3.3	Eurosystem.....	16
3.4	Maastrichtská smlouva.....	17
3.4.1	Maastrichtská konvergenční kritéria.....	18
3.4.2	Euro.....	19
3.4.3	Evropská centrální banka.....	19
3.5	Evropská měnová unie.....	20
3.6	Výhody přijetí eura pro české občany	21
	Vyšší transparentnost cen	21
	Omezení kurzového rizika	21
3.7	Nevýhody přijetí eura pro české občany	22
	Ztráta samostatné měnové politiky	22
	Administrativní a technické náklady	22
	Růst cenové hladiny.....	23
3.8	Komunikační kampaň	24

3.9	Zkušenosti Slovenské republiky se zavedením eura	26
3.9.1	Duální zobrazování cen	26
3.9.2	Informační kampaň	27
3.9.3	Vliv zavedení eura na inflaci na Slovensku	28
3.9.4	Hlavní poznatky z celkového průběhu zavedení eura na Slovensku	29
4	Vlastní práce.....	31
4.1	Výsledky průzkumu	32
4.2	Hypotézy	41
5	Závěr	45
6	Seznam použitých zdrojů	47

Seznam obrázků

Obrázek 1: Inflace na Slovensku v letech 2008–2014.....	29
---	----

Seznam tabulek

Tabulka 1: Obecné znázornění asociační tabulky.....	13
Tabulka 2: Kontingenční tabulka.....	14
Tabulka 3: Co by bylo podle Vás největším přínosem zavedení eura?	38
Tabulka 4: Čeho se nejvíce obáváte v souvislosti se zavedením eura?	41
Tabulka 5: Pozorované četnosti dosaženého vzdělání a obavami ze zavedení eura	42
Tabulka 6: Pozorované četnosti pohlaví a volebních preferencí	43

Seznam grafů

Graf 1: Úspěšnost vyplnění	31
Graf 2: Doba vyplňování dotazníku.....	32
Graf 3: Pohlaví	33
Graf 4: Věk	33

Graf 5: Kraj trvalého bydliště	34
Graf 6: Nejvyšší dosažené vzdělání	35
Graf 7: Domníváte se, že bude EURO (jako naše nová měna) přínosné pro Českou republiku?	36
Graf 8: Využíváte platbu touto měnou už nyní?	37
Graf 9: Zajímáte se o informace spojené s touto měnou?	38
Graf 10: Je pro Vás otázka eura důležitá při volbách?	39
Graf 11: Bojíte se přechodu na tuto společnou měnu?	40
Graf 12: Souhlasíte se zavedením eura v České republice?	41

Seznam použitých zkratk

- ČNB – Česká národní banka
- ČR – Česká republika
- ECB – Evropská centrální banka
- ESCB – Evropský systém centrálních bank
- EU – Evropská Unie
- FOREX – Foreign exchange market
- NBS – Národní banka Slovenska
- SKK – Slovenská koruna
- SR – Slovenská republika

1 Úvod

1. května 2004 vstoupila Česká republika do Evropské unie a tím se zavázala k přijetí jednotné evropské měny EURO. Přechod na tuto měnu je převážně chápán jako logické završení ekonomické integrace v Evropské unii a krok, který dále pomůže rozvinout obchod a zvýšit konkurenceschopnost ekonomik v eurozóně. Závazný termín však nikdy stanoven nebyl, a tak je toto téma stále často diskutované jak v odborné, tak i v široké veřejnosti. Vše se odvíjí nejen od plnění maastrichtských kritérií, ale také od postojů a názorů našich politiků, kteří se zdráhají určit datum, ke kterému se budou snažit euro přijmout. Oproti tomu například na Slovensku bylo rozhodnuto o přijetí eura k 1. lednu 2009 a tak se také stalo.

Na jaře roku 2007 byl vládou České republiky schválen dokument nazvaný Národní plán na zavedení eura v České republice vydaný Národní koordinační skupinou pro zavedení eura v ČR pod záštitou Ministerstva financí ČR. Tento základní dokument vymezuje zásady, harmonogram a institucionální zajištění celého procesu zavedení eura v České republice. Obsahuje souhrn úkolů v jednotlivých oblastech české ekonomiky, které je potřeba splnit v souvislosti se zavedením eura.

Národní plán na zavedení eura v ČR předjímá své průběžné aktualizace. S ohledem na nestanovený termín přijala Národní koordinační skupina rozhodnutí, že aktualizace Národního plánu budou prováděny formou Zprávy o plnění Národního plánu. Od roku 2011 je tedy vláda o činnostech souvisejících se zavedením jednotné evropské měny informována pouze prostřednictvím každoroční Zprávou o činnosti Národní koordinační skupiny.

2 Cíl práce a metodika

Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je statistická analýza názorů (či postojů) obyvatelstva České republiky k přijetí nové společné měny – EURA.

Metodika

Teoretická část práce vychází ze studia odborné literatury a relevantních internetových zdrojů věnujících se problematice Evropské unie a eurozóny. K průzkumu a sběru dat pro praktickou část práce byla zvolena forma dotazníkového šetření. Dotazník byl vytvořen v softwarové on-line službě Survio a šířen byl pomocí sociálních sítí, což je výhodné v případě, že je potřeba získat odpovědi od co nejrozmanitější škály respondentů. Získaná data z tohoto dotazníku byla vyhodnocena pomocí vhodných statistických metod v programu SPSS. Výsledky jsou interpretovány v závěrečné kapitole.

Otázky v dotazníku jsou rozdělené do dvou částí. První část otázek se týká řešené problematiky, tedy ohledně přijetí a zavedení eura v České republice a jak se Češi celkově k tomuto tématu staví. Druhá část otázek se skládá ze standartních klasifikačních otázek týkajících se demografie. Tato skladba byla zvolena z toho důvodu, že respondenti bývají ke konci dotazníku již unavení a nepozorní, proto byly demografické – lehčí – otázky zařazeny až do druhé části. Byly využity uzavřené a polouzavřené otázky.

Dotazník je dostupný na webové adrese: <https://www.survio.com/survey/d/M5N0D7D9L8Q7A6G7F>

2.1 Sběr dat

Ke sběru dat bylo využito dotazníkové šetření, které patří k metodám sběru dat jak pro kvantitativní výzkum, tak i kvalitativní výzkum. Podle Hendla se kvalitativní výzkum nedá přesně definovat, a to vede k odlišným názorům a debatám mezi odborníky. (Hendl 2008, s. 47)

Pro kvalitativní výzkum je nejdůležitější určení tématu výzkumu a hlavních výzkumných otázek, které pak výzkumník může doplnit nebo změnit, ať už v průběhu

výzkumu nebo během sběru a analýzy dat. Z tohoto důvodu se tento typ výzkumu nazývá pružný neboli emergentní. (Hendl 2008, s. 48)

Dotazníkové šetření patří do hlavní skupiny metod sběru dat v empirickém výzkumu. Využívají se během něj různé typy rozhovorů nebo testů, které je možné dále zpracovávat samostatně nebo ve spojení s dalšími metodami. Otázky v dotazníku lze rozdělit na uzavřené, polouzavřené a otevřené. (Hendl, 2008 s. 164)

Dotazník pro kvalitativní výzkum je charakteristický zejména pro svou flexibilitu. Výzkumník má možnost se v případě potřeby přizpůsobit respondentovi v závislosti na jeho odpovědích. Výhodou také je, že respondent není ovlivňován předem nabízenými odpověďmi, má tedy větší svobodu a možnost se během odpovědi maximálně subjektivně rozhodovat. (Hendl 2008, s. 166)

2.2 Asociační tabulka

Asociační tabulka se nejčastěji využívá v případě, že je sledována závislost mezi dvěma kvalitativními znaky. Asociační tabulka je tedy uspořádána do velikosti 2 x 2. V některých zdrojích bývá také uváděna jako kontingenční tabulka, pro kterou je ale typické sledování více než dvou kvalitativních znaků. (Kába, Svatošová 2012, s. 132)

Tabulka 1: Obecné znázornění asociační tabulky

Znak A	Znak B		Celkem
	Ano	Ne	
Ano	a	b	a + b
Ne	c	d	c + d
Celkem	a + c	b + d	n

(Zdroj: Kába, Svatošová 2012, s. 132)

2.3 Kontingenční tabulka

Kontingenční tabulka se využívá při pozorování dvou a více kvalitativních znaků, z nichž alespoň jeden je znak množný. (Kába, Svatošová 2008, s. 134)

Tabulka 2: Kontingenční tabulka

Znak B Znak A	b_1	b_2	...	b_j	...	b_m	Celkem
a_1	n_{11}	n_{12}	...	n_{1j}	...	n_{1m}	n_1
a_2	n_{21}	n_{22}	...	n_{2j}	...	n_{2m}	n_2
...							
a_i							
...		...		n_{ij}	...		n_j
a_k	n_{k1}	n_{k2}	...	n_{kj}	...	n_{km}	n_k
Celkem	n_1	n_2	...	n_j	...	n_m	n

(Zdroj: Kába, Svatošová 2008, s. 135)

2.4 Nulová hypotéza

Pro posouzení závislosti mezi dvěma nebo více kvalitativními znaky je možné použít dva různé testy o nezávislosti znaků, a to Fisherův faktoriálový test a χ^2 – kvadrát test nezávislosti. Pro použití Fisherova faktoriálového testu je nutné, aby byl rozsah testovaného souboru menší než 20. Pokud tato podmínka splněna není, nahlíží se na hodnoty očekávaných četností, přičemž alespoň jedna musí být menší než 5. χ^2 – kvadrát test nezávislosti se pak využívá spíše při větším rozsahu testovacího souboru a zároveň je také nutné, aby všechny očekávané četnosti byly větší než 5. (Kába, Svatošová 2008, s. 133)

Pro výpočet očekávaných četností a závislostí byl použit software SPSS.

3 Teoretická východiska

Teoretická část se nejprve zabývá vymezením základních pojmů, které jsou spojovány s problematikou Evropské unie a eurem. Dále pak popisuje konkrétní očekávané výhody a nevýhody v souvislosti se zavedením eura v České republice a mapuje zkušenosti Slovenské republiky se zavedením eura.

3.1 Evropská unie

První myšlenka sjednocení Evropy se zrodila už v antické společnosti, ale teprve až ve francké říši 8. a 9. století po Kristu se objevuje vědomí evropského civilizačního společenství, kdy proběhly desítky pokusů vůdců a vojevůdců o ovládnutí Evropy. Jeden z nich je připisován i Karlu Velikému, k jehož odkazu se Evropská unie tolik přihlašuje. Tyto pokusy ovšem nelze považovat za příspěvky k naplnění ušlechtilého ideálu sjednocení Evropy. (Mezihorák 1997, s. 7)

Evropská unie v pravém slova smyslu se začala formovat až v návaznosti na katastrofy druhé světové války. Evropa byla zdevastovaná nacionalistickým poblouzněním a přála si nalézt nové sebevědomí. Státy si také přály zajistit bezpečnost a mír a věřily, že společně dokážou poskytnout svým občanům dostatečnou ochranu před rozšiřujícím se komunismem. (Mikeščík 1997, s. 11)

První významný krok je spojován s Winstonem Churchillem a jeho projevem v Curychu, který pronesl 19. září 1946 po 2. světové válce. Churchill hovořil o vytvoření nové evropské rodiny pod vedením Francie a Německa (na základě jejich usmíření) - "Spojených států evropských". Pro Velkou Británii však proklamoval ne přímé členství, ale pouze roli přítele a pozorovatele. (Mikeščík 1997, s. 15)

V návaznosti na to byla 5. května 1949 založena Rada Evropy. Předcházela tomu Evropský kongres v Haagu, tzv. Haagský kongres, kterého se zúčastnily různé národní svazy a také světově známí politikové. Další velký milník byl překročen roku 1951, kdy byla podepsána smlouva o Evropském společenství uhlí a oceli, a to na základě iniciativy francouzského ministra zahraničí Roberta Schumana, který usiloval o společný trh a také o odstranění nepřátelství mezi Francií a Německem. Během následujících 40 let probíhala spousta dalších jednání a vznikaly další smlouvy, až konečně roku 1992 byla podepsána Maastrichtská smlouva. (Mikeščík 1997, s. 16)

3.2 Eurozóna

Všechny členské státy EU jsou součástí hospodářské a měnové unie. Koordinují tvorbu svých hospodářských politik a podporují tak hospodářské cíle EU. Některé státy se rozhodly jít v integraci o krok dále a přijaly na místo své národní měny jednotnou měnu – euro. Tyto státy tvoří tzv. eurozónu. Eurozónou je dnes devatenáct členských států Evropské unie. Ostatní země nesplňovaly v okamžiku vstupu do Unie potřebné podmínky. Zavázaly se však, že jakmile budou podmínky splněny, do eurozóny se připojí (Dánsko má v rámci Protokolů připojených ke Smlouvě udělenou výjimku, tzv. doložku o neúčasti, ale pokud se v budoucnu rozhodne, jednotnou měnu přijmout může). Díky přijetí eura došlo k hlubší integraci ekonomik zemí eurozóny. Z důvodu využití plného potenciálu jednotné měny je nutné zajistit řádnou správu této části hospodářské integrace. Měnovou politiku v eurozóně tvoří nezávislý Eurosystem, který se skládá z Evropské centrální banky (ECB) a centrálními bankami členských států eurozóny. Hospodářskou politiku v rámci eurozóny mají do značné míry na starosti členské státy. Jejich vlády ale musí své hospodářské politiky koordinovat v zájmu dosažení společných cílů, jako je stabilita, růst a zaměstnanost. Tuto koordinaci zajišťuje řada struktur a nástrojů. Ústředním nástrojem je Pakt o stabilitě a růstu, který obsahuje dohodnutá pravidla fiskální disciplíny, jako je omezení schodků veřejných financí a státního dluhu, které musí dodržovat všechny členské země Evropské unie, i když případné sankce lze v případě neplnění závazků udělit pouze členům eurozóny. Správa ekonomických záležitostí EU probíhá v ročním cyklu známém jako evropský semestr. (Evropská komise)

3.3 Eurosystem

Eurosystem je měnovým orgánem eurozóny. Tento systém je jako takový nezávislý. Od Evropského systému centrálních bank se liší tím, že se skládá z Evropské centrální banky a národních centrálních bank jen těch členských států, které již začaly používat jednotnou evropskou měnu. Hlavní úlohou eurosystemu je udržovat v obecném zájmu měnovou a finanční stabilitu a prosazovat evropské integrace ve finanční oblasti. Jejimi dalšími úkoly jsou definování a implementace společné monetární politiky Eurozóny, výkon operací na forexu (Foreign exchange market, zkráceně forex – trh,

na kterém se obchodují měny), držení a správa oficiálních zahraničních rezerv a dohled nad hladkým průběhem operací platebních systémů. (CzechWealth, 2006)

Při naplňování této funkce klade eurosystém mimořádný důraz na spolehlivost, důvěryhodnost, transparentnost a odpovědnost. Snaží se o účinnou komunikaci s občany evropské unie a své vztahy s evropskými a vnitrostátními orgány udržují plně v souladu s ustanoveními Smluv a zároveň také dodržují zásadu nezávislosti. (Evropská centrální banka)

3.4 Maastrichtská smlouva

Smlouva o Evropské unii byla připravována v letech 1990 až 1991 a to na dvou vládních konferencích. Lídři států a vlád tehdejších dvanácti členských států Evropského společenství o ni rozhodli v prosinci 1991 v Maastrichtu v Nizozemsku. 7. února 1992 byla smlouva podepsána a v platnost vstoupila 1. listopadu 1993. (Mikeščík 1996, s. 274)

Maastrichtská smlouva zakládá Evropskou unii tvořenou třemi pilíři. Těmi je Evropské společenství, Společná zahraniční a bezpečnostní politika a spolupráce v oblasti justice a vnitřních záležitostí. Inovace smlouvy také vyústila ve společnou evropskou měnu. V Dánsku, Francii a Irsku byla vyhlášena referenda. V dánském referendu byla smlouva těsnou většinou zamítnuta, ve Francii byla naopak těsnou většinou přijata. V Irsku byla přijata naprostou většinou. Pro Dánsko bylo tedy potřeba najít vhodnou alternativu, která by umožňovala výjimky v určitých oblastech smlouvy. Byl nalezen modus, na jehož základě bylo opět vyhlášeno referendum a v tomto druhém referendu již souhlas dánských obyvatel získán byl. (Mikeščík 1996, s. 274)

Maastrichtská smlouva se skládá ze sedmi hlav – hlava I.: Společná ustanovení, hlava II.-IV.: Ustanovení pozměňující smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, hlava V.: Ustanovení o společné zahraniční a bezpečnostní politice, hlava VI.: Ustanovení o spolupráci v oblastech justice a vnitřních věcí a hlava VII.: Závěrečná ustanovení. Ke smlouvě je přiloženo 17 protokolů a 33 prohlášení, mezi nimi například Protokol o statutu evropského systému ústředních bank, Protokol o sociální politice, ke kterému patří také Dohoda o sociální politice uzavřené mezi členskými státy Evropského společenství. Tato dohoda umožňuje sociálně politická opatření nad Smlouvou o EU, zejména pokud jde o pracovní podmínky, práva zaměstnanců, o rovnost příležitostí mužů a žen a o profesní zařazení na pracovním trhu. Maastrichtská smlouva obsahuje

ta nejdůležitější věcná ustanovení, jako je zavedení společné evropské měny, Společné zahraniční a bezpečnostní politiky, justiční a vnitřní politiky a vytvoření občanství Unie, které každému občanovi EU zaručuje volební právo ve volbách do Evropského parlamentu. (Mikeščík 1996, s. 277)

3.4.1 Maastrichtská konvergenční kritéria

Maastrichtská konvergenční kritéria byla formulována v roce 1992 v protokolu přidruženém ke Smlouvě o Evropské unii a představují soubor ukazatelů, jejichž splnění a dodržení po stanovenou dobu umožňuje státu přijmout jednotnou měnu euro. Maastrichtská kritéria obsahují tři měnové a dva fiskální ukazatele, jejichž naplnění určuje připravenost státu stát se členy eurozóny. Prvním ukazatelem je dlouhodobě udržitelná cenová stabilita a průměrná míra inflace. Tato míra nesmí přesáhnout 1,5procentního bodu míru inflace těch členských států, které si drží nejlepší výsledky v oblasti cenové stability. Dalším kritériem je dodržení normálních rozpětí stanovených mechanismem směnných kurzů Evropského měnového systému bez značného napětí během alespoň dvou posledních let před šetřením. Během jednoho roku před šetřením by průměrná dlouhodobá nominální úroková míra členského státu neměla překračovat o více než dva procentní body úrokovou míru těch států, které dosáhly nejlepších výsledků v oblasti cenové stability. Rozpočtový deficit členské země nesmí překračovat více než 3 % HDP. Pátým a posledním kritériem je nepřekročení veřejného dluhu členské země přes 60 % HDP s výjimkou případů, kdy se dostatečně snižuje a blíží se doporučené hodnotě. (Lacina 2010, s. 21)

S postupujícím procesem měnové integrace v Evropě se maastrichtská kritéria setkávají se stále větší kritikou. Část kritiků upozorňuje na nedostatečnou vypovídající schopnost kritérií v oblasti posouzení připravenosti zemí opustit vlastní národní monetární politiku. Druhé téma kritiky je spojeno s možným kontraproduktivním účinkem v původně centrálně-plánovaných ekonomikách. Kroky k dodržení kritéria stabilní cenové hladiny a měnového kurzu může brzdit spotřebu a investice a následně i ekonomický růst. (Lacina 2010, s. 21)

3.4.2 Euro

Myšlenka jednotné evropské měny se během padesáti let vývoje Společenství objevila hned několikrát. Nebyla však projednávána z hlediska ekonomické nutnosti, ale spíše si ji vyžádal průběh sjednocování. V souvislosti s prosazováním myšlenky jednotné měny bylo ze strany Společenství a jeho institucí zveřejněno nespočet dokumentů. Z dnešního hlediska jsou relevantní jen některé z nich – především tzv. Wernerova zpráva a tzv. Delorsova zpráva. (Fajmon, Pečinková 2012, s. 151)

Wernerova zpráva, vypracována lucemburským ministerským předsedou Pierrem Wernerem a jeho týmem, byla zveřejněna 8. října 1970. Jejím podnětem byl summit v Haagu roku 1969 a cílem bylo dodat integračnímu projektu nový politický impulz. Tato zpráva se ale setkala s kritikou francouzského komisaře pro hospodářství a finanční otázky Raymonda Barrea, který její předpoklady označil za nerealistické a z tohoto plánu tedy byla nakonec uskutečněna pouze jedna část. (Fajmon, Pečinková 2012, s. 153)

O 19 let později byla zveřejněna Delorsova zpráva. Jejím autorem byl předseda Komise Jacques Delors. Tento plán již většinu kritických hlasů umlčel, a proto byl vzat za podklad pro jednání na mezivládní konferenci, jejímž výstupem byla Smlouva o Evropské unii s harmonogramem realizace měnové integrace a také s cílem přijmout ve třech fázích jednotnou společnou měnu, později nazvanou euro. Euro bylo zavedeno v roce 1999, a to nejprve jako účetní peníze. V té době ho přijalo jedenáct z tehdejších patnácti členských zemí Evropské unie. (Fajmon, Pečinková 2012, s. 153)

3.4.3 Evropská centrální banka

Evropská centrální banka (ECB) vznikla 1. června 1998. Jejím předchůdcem byl Evropský měnový institut, který dočasně vznikl 1. ledna 1994. Jeho cílem byla příprava přechodu na jednotnou měnu euro. Evropská centrální banka a národní centrální banky členských států tvoří Evropský systém centrálních bank (ESCB). Jeho prvořadou funkcí je podle Smlouvy o fungování Evropské unie udržování cenové stability. Dalšími úkoly jsou například: vymezovat a provádět měnovou politiku Unie, provádět devizové operace, držet a spravovat oficiální devizové rezervy členských států, podporovat plynulé fungování platebních systémů. (Česká národní banka 2020)

ECB má 3 vrcholné orgány. Jsou to: Rada guvernérů, Výkonná rada a Generální rada. Radu guvernérů tvoří členové Výkonné rady a guvernéři národních centrálních bank

států, které již přijaly euro. Zasedají dvakrát měsíčně a společně určují měnovou politiku Unie, přijímají rozhodnutí týkající se měnových cílů, úrokových sazeb a vytváření měnových rezerv. Výkonná rada se skládá z šesti členů – prezident, viceprezident a čtyři další členové. Tato rada provádí měnovou politiku v souladu s obecnými zásadami a rozhodnutí Rady guvernérů. Také odpovídá za přípravu zasedání Rady guvernérů. Současnou prezidentkou ECB je od roku 2019 Christine Lagarde. Generální radu tvoří prezident, viceprezident a guvernéři národních centrálních bank všech členských států Evropské unie. Generální rada vydává rozhodnutí, doporučení a názory. Zasedá čtyřikrát ročně a její jednání mohou být vedena také formou telekonference. (Česká národní banka 2020)

3.5 Evropská měnová unie

Příprava Evropské měnové unie probíhala ve třech etapách. První etapa začala v červenci 1990. V této fázi byly hlavními elementy: plná liberalizace kapitálových toků a těsnější kooperace členských států EU v ekonomických, fiskálních a měnových otázkách. Druhá fáze, která byla započata roku 1994, byla definována jako přípravná fáze vzniku měnové unie. Nejdůležitějším úkolem v této etapě bylo zřídit Evropský měnový institut jako předchůdce budoucí Evropské centrální banky. Tato instituce pak dostala za cíl přípravu na třetí fázi. Jejími konkrétními úkoly byly: intenzifikace koordinace národních měnových politik s cílem zajistit cenovou stabilitu, vytvoření rámce pro budoucí jednotnou měnovou politiku Evropské centrální banky, zvláště pak vyvinutí měnové strategie a adekvátních měnových instrumentů, technické přípravy vytištění eurobankovek a dále rozvinutí přeshraničních platebních systémů, pravidelné publikování zpráv k pokroku v přípravných pracích pro třetí fázi Evropského měnového systému, včetně zhodnocení situace v konvergenci. Úkolem třetí etapy byla kompletace Evropského měnového systému. Tato fáze začala v lednu 1999 tím, že konverzní kurzy národních měn byly nevratně fixovány na hodnoty eura a odpovědnost za celou jednotnou měnovou politiku přebírá Evropská centrální banka. (Czesaný 1998, s. 7)

3.6 Výhody přijetí eura pro české občany

Vyšší transparentnost cen

V eurozóně jsou ceny zboží a služeb snadno srovnatelné a spotřebitel si tak může vybrat pro něj cenově nejvýhodnější produkt nabízený prodejcem také v jiné členské zemi Evropské unie. Tato skutečnost by měla pozitivně ovlivnit konkurenci na jednotném vnitřním trhu EU vedoucí k vyrovnávání cen srovnatelného zboží a služeb prostřednictvím cenové arbitráže. K využití tohoto potenciálu je ale zapotřebí, aby spotřebitelé byli ochotni vyhledávat si informace o cenách i v ostatních zemích Evropské unie, což se může jevit jako časově náročná aktivita. Dále to závisí na znalosti příslušného jazyka (i když dnes, s možností různých on-line překladačů, by jazyková bariéra nemusela představovat velký problém), dopravních nákladech, a hlavně také na velikosti důvěry v takové obchodní transakce včetně případné reklamace zboží, poskytování servisu nebo zajištění údržby daného zboží. Projevení efektu vyšší transparentnosti cen lze však očekávat až v dlouhém časovém horizontu (podle zkušeností ze zemí, které zavedly euro v roce 2002) a také až obchodníci zaregistrují větší ochotu zákazníků nakupovat zboží napříč členskými státy Evropské unie. (Lacina 2010, s. 44)

Omezení kurzového rizika

Nejvyzdvihovanějším přínosem v diskusích o přijetí eura bývá omezení kurzového rizika. Nestálost měnových kurzů dopadá na všechny, kteří jsou zapojeni do finančních transakcí v eurozóně: podniky obchodující se zahraničím, investory a veřejný sektor realizující finanční operace v eurech a v neposlední řadě také na běžné občany. Ti jsou kurzovému riziku vystaveni nejčastěji při cestách do zemí eurozóny. Nejen, že musí zaplatit směnárenské poplatky, ale navíc také může v průběhu dovolené dojít ke změně měnového kurzu. To by v případě posilování koruny znamenalo pro občany ztrátu, jelikož na začátku cesty mělo euro vůči koruně vyšší hodnotu než na jejím konci. (Lacina 2010, s. 40)

3.7 Nevýhody přijetí eura pro české občany

Ztráta samostatné měnové politiky

Jako hlavní nevýhoda bývá často zmiňována ztráta samostatné měnové politiky, což se může jevit jako významné ochuzení nástrojů makroekonomické stabilizační politiky. ČNB má kompetence k ovlivňování ekonomiky České republiky pomocí fiskální politiky. Svými nástroji je schopna měnit finanční zásobu ekonomiky, podporovat růst nebo ho naopak omezovat. Tyto nástroje se hojně využívají pro zmírnění ekonomických cyklů a také pro snižování závažnosti recesí. Vstupem do eurozóny přijmeme jednotnou evropskou měnu a delegujeme měnovou politiku na Evropskou centrální banku, čímž zanikne česká koruna a spolu s ní i pravomoc České národní banky provádět autonomní měnovou politiku, čímž ekonomika ztratí přizpůsobivost a následky ekonomického cyklu by mohly být závažnější. Měnové prostředí v české ekonomice bude určováno rozhodnutími Evropské centrální banky, ale i když Česká republika nebude mít po přijetí eura možnost nastavovat vlastní měnovou politiku, bude se na tomto rozhodování spolupodílet. Guvernér České národní banky bude členem hlavního rozhodovacího orgánu Evropské centrální banky (Rady guvernérů) a bude se účastnit hlasování o nastavení eurových úrokových sazeb. V tomto hlasování ale bude muset upozadit zájmy České republiky a upřednostnit zájmy eurozóny jako celku. Česká národní banka bude i po zavedení eura nadále vykonávat funkce, které nebudou převedeny na Evropskou centrální banku, například dohled nad finančním trhem, ochrana spotřebitele na finančním trhu atd. (Sedláček 2020, s. 427)

Administrativní a technické náklady

Nevyhnutelné administrativní a technické náklady spojené se zavedením eura se týkají hlavně podnikatelů, finančních institucí a institucí veřejného sektoru. Všechny tyto subjekty budou muset přizpůsobit své softwarové programy pro účetnictví, daňová přiznání, finanční řízení, fakturování apod. tak, aby byly schopné pracovat se dvěma měnami zároveň, a to v půlročním období před zavedením eura a následně rok po jeho zavedení. Po uplynutí jednoho roku budou pracovat jen s eurovou měnou. Výpisy z bankovního účtu, faktury, výplatní pásky, oznámení o výši důchodu a sociálních dávkách

apod. budou muset obsahovat výše celkových částek v obou měnách. V obchodech, katalozích, na internetu nebo třeba na jídelních lístcích budou muset být zobrazeny ceny v obou měnách, v korunách a v eurech dle přepočítacího koeficientu a při respektování zásad zaokrouhlování na nejbližší euro cent. Podnikatelé a úřady budou muset po čtrnáctidenní období duální cirkulace pracovat s oběma měnami, což bude vést k vyšším nárokům na jejich manipulaci a skladování. Dalším nutným vynaloženým nákladem bude vyškolení zaměstnanců, kteří v rámci náplně své práce manipulují s penězi, v používání eura, rozpoznání bezpečnostních prvků nových bankovek a práce s novými softwary. Podnikatelé, kteří provozují různé prodejní automaty (nápoje, jídlo, hračky, jízdenky a další) budou muset upravit software a také zásobník peněz na nové mince, případně bankovky. Další finance bude nutné vložit do šíření informací o zavedení eura. Vláda povede rozsáhlou informační kampaň zaměřenou na všechna témata spojená se zavedením eura: datum zavedení, vzhled mincí a bankovek, doba duální cirkulace obou měn, náležitosti duálního oceňování a zaokrouhlování, přepočítací koeficient mezi eurem a korunou, zajištění a propagace webových stránek, telefonní linky apod. Všechny tyto administrativní náklady související s přijetím eura budou muset být vynaloženy okamžitě a jednorázově. Část by jich však mohla být značně snížena nebo dokonce úplně eliminována, pokud bude informační kampaň úspěšná a ekonomické subjekty budou mít k dispozici dostatečné množství kvalitních informací. Lacina také připomíná, že všechna tato opatření už musela být v minulosti jednou vykonána, a to v přechodu z československé koruny na českou. V případě přechodu z české koruny na euro však půjde o mnohem komplexnější krok. (Lacina 2010, s. 248)

Růst cenové hladiny

V prvních letech přechodu na euro se ze silných ekonomik (Německo, Itálie) začaly ozývat hlasy o “drahém euru”. Skutečně bylo zaznamenáno zdražení některých produktů a služeb, jehož příčinou bylo nejspíše zaokrouhlování cen nahoru, v některých případech však obchodníci využili tohoto okamžiku ke zvýšení svých cen. Jednalo se nejvíce o položky spotřebitelsky citlivé, jako jsou například potraviny, nápoje, služby restaurací, kaváren nebo hotelů. Nespokojenost s vlivem eura na maloobchodní ceny vytvořily protieurovskou náladu, která se šířila po celé Evropě a je patrná i v naší zemi. Podle průzkumu veřejného mínění z roku 2007 se 79 % obyvatel České republiky obává

jednorázového zvýšení cen ve spojitosti se zavedením eura. Při dodržení pravidel pro zaokrouhlování cen na nejbližší euro cent je však tato obava neopodstatněná. Výjimku by mohlo tvořit zaokrouhlování cen pro marketingové účely, kdy se používají psychologické ceny, které končí na číslici 0,5 nebo 9. Je také možné, že dojde ke skokovému zvýšení některých cen, které jsou prezentovány například formou katalogů nebo jídelních lístků. Pokud by podnikatelé chtěli nové cenové prostředí zneužít a zaokrouhlovali by ceny zboží a služeb nahoru nebo by ceny dokonce nadsazovali nad rámec zaokrouhlování, byla by obava českých občanů opodstatněná. (Lacina 2010, s. 47)

3.8 Komunikační kampaň

Občané Evropské unie mají stejně jako občané národních států právo nejen na informace, ale také na debatu a komunikaci o nich, tedy na aktivní i pasivní právo na informace. Každý jeden člověk tedy disponuje právem na získávání informací a vyjadřování se k nim. Politická komunikace má v demokratických státech pět hlavních funkcí: informování občanů o dění, posílení pochopení významu podávaných informací, monitorování a dohled nad vládou a osobami ve veřejných funkcích, poskytnutí platformy pro veřejný politický dialog usnadňující formování veřejného mínění a v neposlední řadě také poskytnutí fóra pro obhajobu odlišných až opačných politických názorů. Aby nahrazení národní měny společnou měnou euro bylo úspěšné, musí fungovat dobrá komunikační strategie, protože právě na komunikaci a zpětných vazbách závisí všechny činnosti. Lacina (Lacina 2010, s. 203) zmiňuje, že Vicente Perez Plaza (Plaza, 1999) je přesvědčen, že úspěšná komunikační strategie při přechodu na euro vyžaduje *“jasné pozice a jasné, vyhraněné, silné, přitažlivé, pevné a důvěryhodné postavení v této komunikační džungli”*. Pro úspěšnou komunikační strategii by měly být stanoveny následující cíle: informování a školení veřejnosti jak před, tak po zavedení eura (včetně poskytování poradenství), zajištění hladkého přechodu a zvyšování víry v evropskou měnu. Právě důvěra v novou měnu je velmi důležitá, protože čemu člověk nedůvěřuje, to si ho nemůže získat. V komunikační a informační kampani by tedy mělo probíhat přesvědčování, vysvětlování, argumentování a samozřejmě také diskuse. Pozitivní přijetí veřejností je totiž pravděpodobně tím nejdůležitějším aspektem pro hladký přechod na euro, jelikož jde o nejviditelnější dopad členství našeho státu v Evropské unii. Ovlivní

všechny občany bez rozdílu v jejich každodenním životě. Očekává se jistá míra odporu, protože lidé jsou zvyklí na určité prostředí a velké změny nepřijímají moc pozitivně. Je tedy potřeba je na tuto změnu připravit, a i k tomu by měla přispět právě i komunikační kampaň. Podle Lubora Laciny (Lacina 2010, s. 203) je reakce veřejnosti na euro úzce spojena s jejím celkovým postojem k evropské integraci. Jestliže vnímá evropskou integraci a členství země v Evropské unii kladně, snižuje se pravděpodobnost, že k euru zaujme pochybovačné nebo dokonce záporné stanovisko. A naopak, pokud je přesvědčena, že členství je pro ni nevýhodné a s Evropskou unií má spojeny negativní pocity, je pravděpodobné, že ani euro nepřijme kladně. Bude ho spíše vnímat jako další křivdu od Evropské unie, která má oslabit a omezit jejich zemi. Jedním z nejdůležitějších významů v komunikační kampani mají média, protože právě z nich čerpají občané nejvíce informací. Otázky, kterým média věnují pozornost a způsob, jakým podávají informace, mají vliv na naše hodnocení a tvorbu názorů. K otázkám Evropské unie často podávají zaujatý postoj – ať už pozitivní nebo negativní. Pro zaujetí jsou to však častěji negativní zprávy, například hrozby vysokou inflací. Tento problém pochází hlavně z neochoty či nezájmu podávat informace o EU z pohledu společného evropského zájmu. Většinou se zaměřují hlavně na národní zájem a vytvářejí tím přístup “my versus oni”. (Lacina 2010, s. 204)

Nicméně podle Sturma, na kterého Lacina odkazuje, jsou média jedním z šesti faktorů, které zvyšují obavy z vysoké inflace v souvislosti se zavedením eura v České republice. Internet by spolu s televizí, novinami a rádiem měl nejen poskytovat informace, ale také by měl zprostředkovat prostor pro aktivní diskusi o euru. Propojení mezi médii by mělo být co možná nejvyšší, aby se nejen vzájemně doplňovaly, ale aby také byly schopni zajistit kontakt mezi všemi zúčastněnými skupinami a tím bylo zaručeno jak pasivní, tak i aktivní právo na informace. Pokud by k tomu nedošlo, mohlo by se stát, že občané by k otázce přijetí eura zaujali negativní postoj, protože budou mít pocit, že je do této problematiky nikdo nezasvětí a nikdo nerespektuje jejich občanská práva. To by mohlo vést k větší náchylnosti občanů k vyslyšení populistických argumentů a zavedení eura by tak mělo velmi omezenou hodnověrnost, což by významně snížilo jeho šanci na úspěch. Podle Eurobarometru 67 většina Čechů získává informace o Evropské unii z televize (63 %), ale také z deníků (47 %) a internetu (32 %). Většina občanů má pocit, že česká média podávají objektivní informace (51 %), ti s opačným názorem je vidí většinou jako příliš pozitivní (11 %). Češi důvěřují médiím více, než je průměr

v evropských státech a nejvíce je tento rozdíl patrný u internetu (o 22 % vyšší). Občané obecně věří nejvíce informacím od České národní banky (85 %), evropských institucí (72 %), komerčních bank (72 %), státní správy (48 %), vlády a místní samosprávy (47 %), sdružení spotřebitelů (43 %) a novinářů (40 %). Nejmenší důvěru mají v profesní organizace a odbory (34 %). Češi jsou navíc také přesvědčeni, že naprostá většina jejich okolí je proti euru, a to pak vytváří negativní společenskou náladu vůči zavedení nové měny. Pokud bereme na vědomí, že velká část obyvatel se informuje mezi rodinou, přáteli, kolegy a své názory formuje podle svého nejbližšího okolí, nemůžeme tento faktor opomíjet. (Lacina 2010, s. 206)

3.9 Zkušenosti Slovenské republiky se zavedením eura

Podpisem smlouvy o přistoupení k EU se Slovensko zavázalo k zavedení eura. Ještě před vstupem do EU (2003) byla schválena Strategie přijetí eura ve Slovenské republice (vypracovaná Národní bankou Slovenska a Ministerstvem financí SR), ve které bylo určeno cílové datum 1. ledna 2009. Toho data se Slovensko stalo členem eurozóny, tedy přijalo euro jako svou zákonnou měnu. Nahradilo tak slovenskou korunu (SKK) a to v neodvolatelně stanoveném směnném kurzu 1 EUR / 30,126 SKK. Hladký přechod zajistily předběžné dodávky hotovosti, (tzv. předzásobení), které byly zahájeny v září 2008 a jejich část byla předána maloobchodníkům a dalším podnikům. Od 17. ledna 2009 se tak na Slovensku smí při placení používat pouze euromince a eurobankovky. Směna slovenské koruny za euro byla u bank možná do konce roku 2009, u Národní banky Slovenska mohli Slováci směnit své peníze až do konce roku 2013. (Evropská centrální banka)

3.9.1 Duální zobrazování cen

Duální zobrazování cen znamenalo vyjádření peněžních hodnot v korunách i v euru, anebo vykazování peněžních částek paralelně v obou měnách. Pro obchodníky a poskytovatele služeb znamenalo duální zobrazování cen dobrou přípravu na novou měnu a současně občanům ulehčilo přizpůsobení se nové situaci. Tato povinnost trvala dvanáct měsíců po zavedení eura a vyžadovala se všude, kde se občanům uváděla peněžní částka, cena nebo hodnota ve slovenské měně. Způsob duálního zobrazování cen v jednotlivých

případech byl volen tak, aby se z duálně uváděných údajů dalo jednoduše rozlišit, který údaj je pouze informativní a v které měně se očekávala platba (např. cenovky na pultech uváděly obě měny. Před zavedením byla výraznější uvedená cena v korunách a při ní jako informační cena v eurech. Po zavedení to bylo naopak). V zákoně se také zabezpečilo, aby při přepočtu jednotlivých cenových údajů podle konverzního kurzu a následně při zaokrouhlování na nejbližší cent byla podnikatelům dána možnost na dobrovolné bázi zaokrouhlovat údaje ve prospěch občanů. Dále byl zaveden monitoring vývoj cen a kontrolní činnost, které měl za cíl zamezit hlavně v začátcích zavedení eura zvyšování cen zboží a služeb. K monitoringu vývoje cen bylo nutné stanovit v zákoně kompetence pro vykonávání monitoringu, prověřování skladby cen u podnikatelských subjektů a také kompetence pro rychlou nápravu včetně možností sankcí a přijetí opatření. (Národní banka Slovenska 2007, s. 42-44)

3.9.2 Informační kampaň

Celoslovenská informační kampaň pro zavedení eura byla v režii Národní banky Slovenska. Na koordinaci všech aktivit zřídila NBS Pracovní výbor pro komunikaci, ve kterém byly zastoupené jak ústřední orgány, tak i představitelé soukromého sektoru a veřejnoprávních médií. Významně ke kampani přispělo i Ministerstvo práce, sociálních věcí a rodiny SR, Ministerstvo školství SR, Ministerstvo hospodářství SR a Úřad vlády SR. Kampaň měla poskytnout slovenským občanům praktické informace o všech potřebných faktech před zavedením eura. Proto nejdůležitější poselství obsahovala informace o výměně hotovosti, o vzhledu eurových bankovek a mincí, konverzním kurzu a hodnotě nové měny, duálním zobrazování cen, duálním oběhu, doporučení při výměně měny, pravidla na ochranu spotřebitelů a také jak předcházet růstu cen kvůli přechodu na euro, odkazy na další zdroje informací o euru a základní fakta o hospodářské a měnové unii a Evropské centrální bance. Hlavní cílovou skupinou kampaně byla široká veřejnost, přitom však byly zohledněné potřeby i dalších skupin: děti a studenti, zdravotně postižení, sociálně znevýhodněné skupiny, národnostní menšiny, živnostníci, malí a střední podnikatelé, obce a veřejná správa. Nejdůležitější částí kampaně byla mediální část. Podle původních plánů měla mediální kampaň začít v červenci 2008, po rozhodnutí Rady EU o přijetí Slovenska do eurozóny. Začátkem roku 2008 však průzkumy veřejného mínění ukázaly, že obyvatelé Slovenska si žádají informace dříve a ve větším rozsahu,

než se původně plánovalo. Proto mediální kampaň začala již v březnu 2008. Celkem měla mediální kampaň mezi březnem 2008 a únorem 2009 devět vln. První vlna kampaně “Europříběh” se vysílala v březnu 2008 a byla zaměřena na vysvětlení nejdůležitějších kroků před zavedením eura a také obsahovala zjednodušený popis výhod přechodu na jednotnou společnou měnu. Druhá vlna “Stejná hodnota – jiná měna” následovala v červnu a jejím cílem bylo rozptýlit obavy z neopodstatněného růstu cen. Třetí vlna “O euru víš všechno – konverzní kurz” byla nasazena po určení konverzního kurzu, a kromě hodnoty konverzního kurzu vysvětlovala nejdůležitější fakta, která by občané měli o euru vědět. Čtvrtá vlna “Etický kodex” vyzývala obchodníky, aby se připojili k Etickému kodexu pro zavedení eura. Pátá vlna byla nasazena v srpnu a informovala o duálním zobrazování cen. Šestá vlna následovala v listopadu a byla opět zaměřena na Etický kodex – tentokrát však byly informace určeny pro spotřebitele. Sedmá vlna v prosinci 2008 vyzývala občany, aby si před koncem roku uložili svou hotovost v bance, která jim koruny automaticky smění na eura. Osmá vlna pokračovala v lednu 2009 a informovala spotřebitele o výměně hotovosti a o duálním hotovostním oběhu. Poslední devátá vlna kampaně “Každý cent se počítá” byla nasazena v únoru 2009 a zdůrazňovala hodnotu eurových mincí. (Šuster, 2009, s. 5–6)

3.9.3 Vliv zavedení eura na inflaci na Slovensku

Přestože z technického hlediska nebyl důvod, aby konverze národní měny na euro vedla k všeobecnému zvyšování cen, existovalo několik kanálů, prostřednictvím kterých mohlo při měnové konverzi dojít k rychlejšímu růstu cen, resp. zrychlení inflace. Jsou to implementační náklady, rekalkulace tzv. měny nákladů, zaokrouhlování na novou atraktivní cenu v euru a nesprávně vnímaná inflace obyvatelstvem. (Národní banka Slovenska 2007, s. 75)

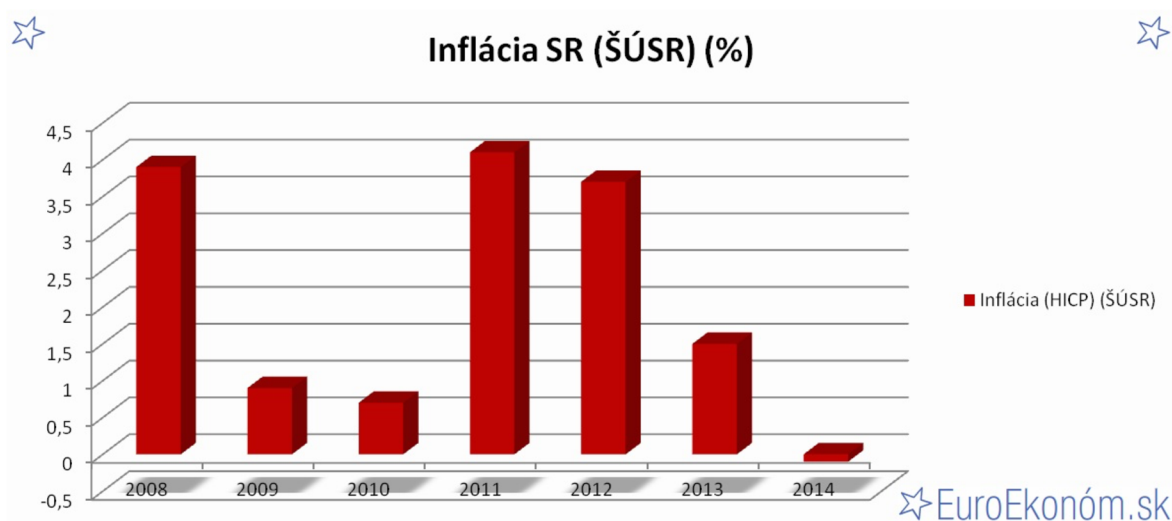
Spotřebitelé si vytvořili svoje vlastní vnímání inflace tím, že porovnávali ceny, které v průběhu času zaplatili za ty samé výrobky. Jejich vnímání bylo zpravidla krátkodobé – soustředili se na své nejčastější a nejdůležitější nákupy. Zkušenost se zavedením eura naznačila, že spotřebitelé vnímali jeho vliv na ceny především prostřednictvím cen drobného zboží a služeb, které nakupovali pravidelně a nejčastěji (denně, týdně). Když shrneme hlavní faktory, které se při zavedení eura podílely na vnímání vysoké inflace, byly to: subjektivní hodnocení cenového vývoje na položkách

individuálního spotřebního koše, zvýšení cen v položkách zboží a služeb s nízkými jednotkovými cenami, které spotřebitelé opakovaně a velmi často nakupují, nesymetrické vnímání zvýšení a snížení cen, započítání jiných než s eurem souvisejících příčin zvýšení cen, efekt sněhové koule, který zvyšoval osobní zkušenost s růstem cen, nedostatečná informovanost občanů o všeobecných souvislostech měnové konverze, dlouhodobá paměť na ceny z minulosti a nepřesné přepočítávání cen podle zaokrouhleného konverzního kurzu. (Doliak 2009, s. 13)

Fenomén vnímané inflace je proto žádoucí systematicky sledovat, analyzovat a o celé problematice jasně komunikovat s veřejností, se zvláštním ohledem na vybrané skupiny spotřebitelů, jako jsou např. důchodci. (Doliak 2009, s. 14)

Mírný růst cen na Slovensku probíhal později po zavedení eura, souvisel ale spíše s rychlejším hospodářským růstem a procesem cenového dobíhání.

Obrázek 1: Inflace na Slovensku v letech 2008-2014

Inflácia SR (ŠÚSR) (%). EUROEKONÓM.SK [online]. 2019 [cit. 2022-03-12]. Dostupné z: <https://www.euroekonom.sk/inflacia-na-slovensku-od-roku-2001-do-roku-2014/>

3.9.4 Hlavní poznatky z celkového průběhu zavedení eura na Slovensku

Analytické studie Eurostatu, stejně jako studie členských států eurozóny, dospěly ke stejnému závěru, totiž že zavedení eura do hotovostního oběhu nezpůsobilo rozsáhlé zvýšení spotřebitelských cen. Byl však potvrzen dlouhodobější charakter adaptace cen na novou měnu. Ceny zboží, které tvoří nadpoloviční většinu výdajů soukromé spotřeby, nebyly zavedením eura významněji ovlivněné. Dodržování dohody o cenové stabilitě

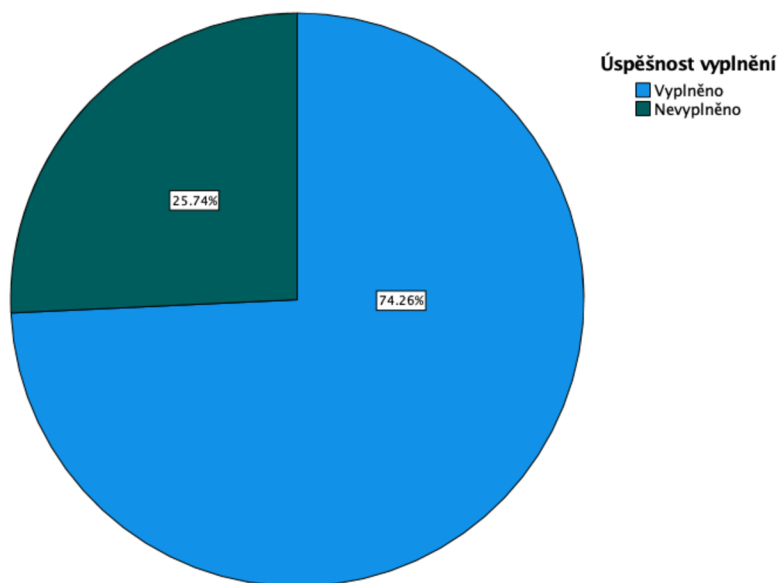
a efektivnost přísného monitorování cen v období duálního zobrazování cen se ze strany oficiálních institucí hodnotilo ve všeobecnosti velmi kladně. (Národní banka Slovenska, 2007, s. 80–81)

4 Vlastní práce

V následující části bakalářské práce lze navázat na teoretická východiska řešené problematiky. V této praktické části je realizován průzkum pomocí dotazníkového šetření, který je zaměřen na zjištění vnímání přijetí eura českými občany. Na základě zkonstruovaného dotazníku byly získány relevantní informace o vnímání respondentů ohledně toho, jak vnímají a jaký pohled mají na zavedení a přijetí nové měny euro v České republice.

Celkem se dotazníku zúčastnilo 101 náhodných respondentů z široké veřejnosti. Podle statistik dotazníku, které služba Survio nabízí, bylo zjištěno, že dotazník navštívilo celkem 136 respondentů. Úspěšně vyplněných dotazníků bylo ale získáno pouze 101. Lze tedy konstatovat, že dotazník měl 74,3 % úspěšnost.

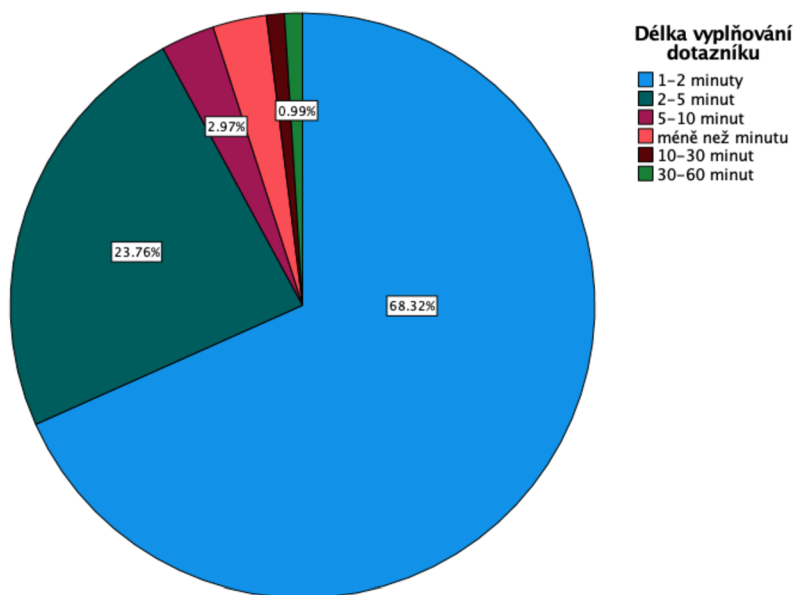
Graf 1: Úspěšnost vyplnění

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

Další proměnnou, která byla sledována, byla průměrná doba vyplňování dotazníku. Vyplňování nejčastěji zabralo respondentům 1 až 2 minuty (69 respondentů). 2 až 5 minut strávilo vyplňováním 24 respondentů. 3 respondenti dotazník vyplňovali 5-10 minut a další 3 méně než minutu. Zbylí 2 respondenti vyplňovali 10-30 minut a 30-60 minut. Výsledky s procentuálními hodnotami jsou znázorněny v grafu 2.

Graf 2: Doba vyplňování dotazníku

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

Otázky byly zkonstruovány a pokládány srozumitelně a jednoduše.

Dotazník byl vyhodnocen na základě použití vhodných statistických metod. Získané odpovědi respondentů byly kvantitativně a kvalitativně zpracovány.

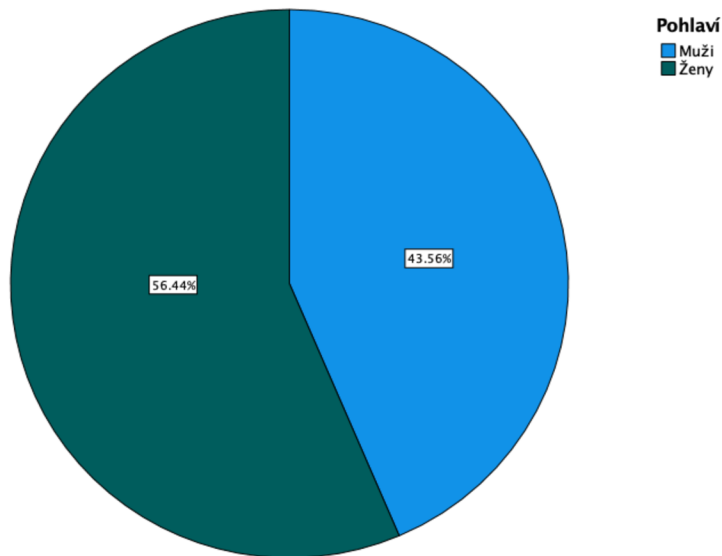
Samotný průzkum probíhal v průběhu listopadu a prosinci 2021. Dotazník byl vytvořený začátkem listopadu 2021 a výsledky respondentů byly vyhodnoceny v únoru 2022.

4.1 Výsledky průzkumu

Druhá část dotazníkového formuláře se věnovala klasifikačním otázkám demografického charakteru. Díky těmto odpovědím byl získán ucelený přehled o struktuře respondentů.

První demografická otázka rozděluje respondenty podle pohlaví. Dotazníkového průzkumu se zúčastnilo celkem 101 respondentů, z toho 44 mužů a 57 žen, což v procentuálním vyjádření představuje 43,6 % mužů a 56,4 % žen. Lze tedy konstatovat, že se do dotazníkového šetření zapojil přibližně stejný podíl respondentů obou pohlaví s mírnou převahou žen. Názorně to lze vidět v grafu 3 spolu s procentuálními údaji.

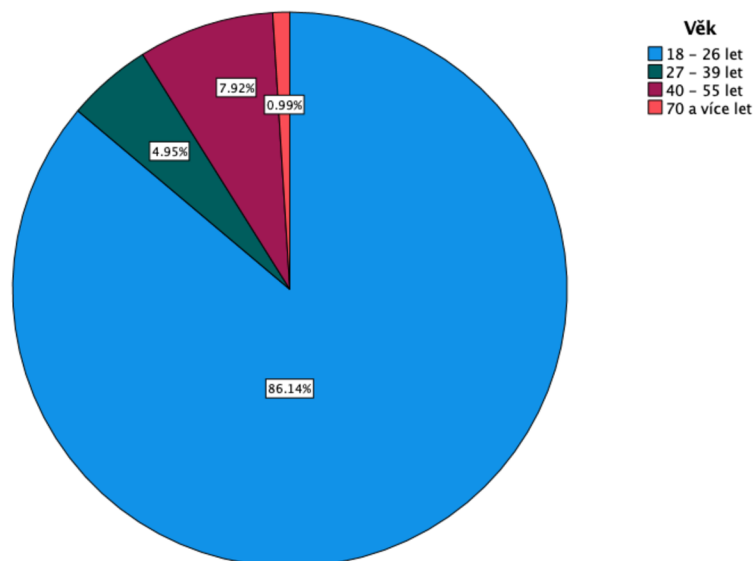
Graf 3: Pohlaví

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

Na základě druhé otázky byli respondenti rozděleni do 4 věkových kategorií. Nejpočetnější skupinu tvoří mladí lidé ve věku od 18 do 26 let. 5 respondentů se nachází ve věkovém rozmezí od 27 do 39 let a 8 respondentů se zařadilo do kategorie 40 až 55 let. Skupina od 56 do 69 let zůstala bez respondentů. Zbývající 1 respondent je ve věku 70 a více let, to znamená, že je již v ekonomicky neaktivním období. Procentuální údaje lze vidět v grafu 4.

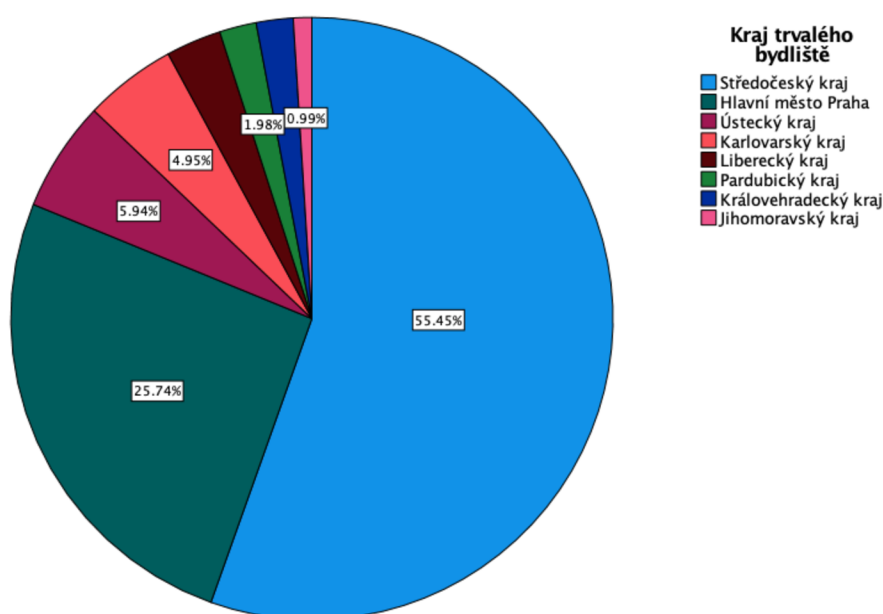
Graf 4: Věk

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

Díky třetí demografické otázce v druhé části dotazníku byl získán jasný přehled také o struktuře respondentů z hlediska kraje jejich trvalého bydliště. V grafu 5 jsou respondenti začleněni do 8 kategorií. Více než polovina dotazovaných trvale pobývá ve střeďočeském kraji (56 respondentů) a druhé největší zastoupení má Hlavní město Praha, kde pobývá 26 respondentů. 6 respondentů bydlí v ústeckém kraji, 5 respondentů v karlovarském kraji, 3 respondenti v libereckém kraji, 2 respondenti v pardubickém kraji, 2 respondenti v královehradeckém kraji a 1 respondent v jihomoravském kraji.

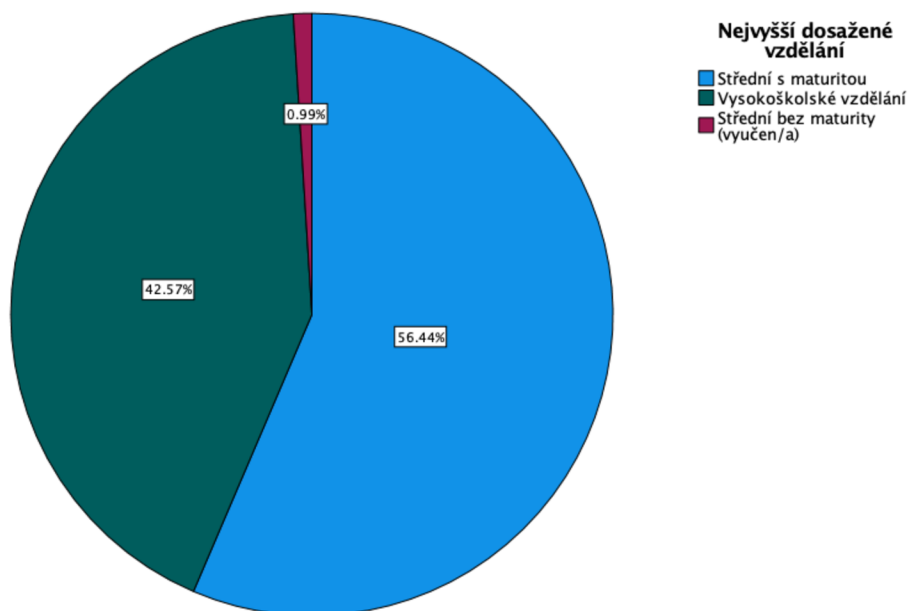
Graf 5: Kraj trvalého bydliště

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

Na základě čtvrté demografické otázky byla stanovena struktura respondentů z hlediska jejich nejvyššího dosaženého vzdělání. Bylo připraveno 5 kategorií, respondenti se však rozdělili pouze do 3 z nich. 43 respondentů dosáhlo na vysokoškolské vzdělání. Nejpočetnější skupinu tvoří lidé se středním vzděláním s maturitou (57 respondentů) a nejméně početnou skupinou jsou lidé se středním vzděláním bez maturity, tedy vyučení (1 respondent). Kategorie s vyšším odborným vzděláním a základním vzděláním zůstaly neobsazeny.

Graf 6: Nejvyšší dosažené vzdělání

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

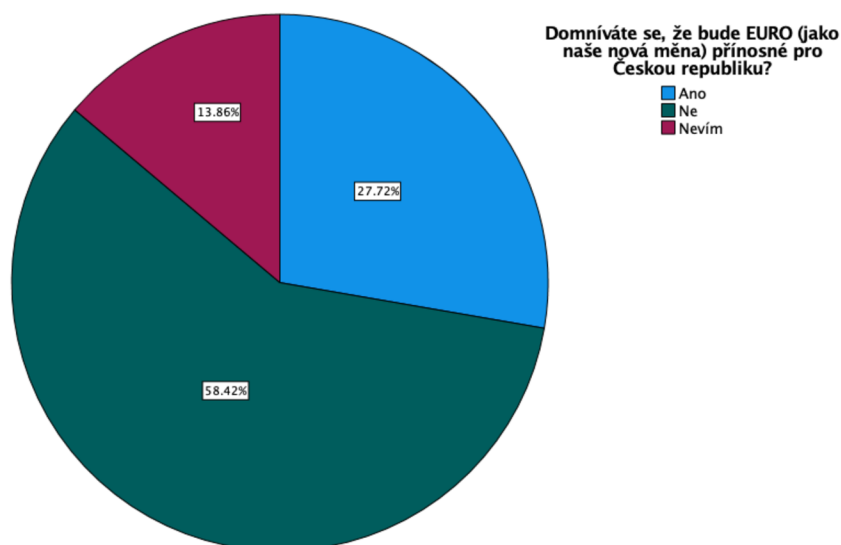
V celkovém souboru respondentů tedy převládají ženy (56,4 %), mladí lidé ve věku od 18 do 26 let (86,1 %) s nejvyšším dosaženým středoškolským vzděláním s maturitou (56,4 %) a kteří trvale pobývají ve středočeském kraji (55,4 %).

První část dotazníku se věnovala konkrétním otázkám ohledně přijetí společné měny euro v České republice.

V první otázce byli respondenti dotazováni, zda se domnívají, že euro bude pro Českou republiku přínosné.

Získané výsledky jsou znázorněny v grafu 7, ze kterého vyplývá, že více než polovina respondentů (58,4 %) zvolila zápornou odpověď, tedy domnívá se, že euro pro české obyvatele přínosné nebude. Kladnou odpověď, tedy že euro přínosné bude, zvolilo 27,7 % respondentů. 14 respondentů, což představuje 13,9 % dotazovaných, uvedlo, že nevědí.

Graf 7: Domníváte se, že bude EURO (jako naše nová měna) přínosné pro Českou republiku?

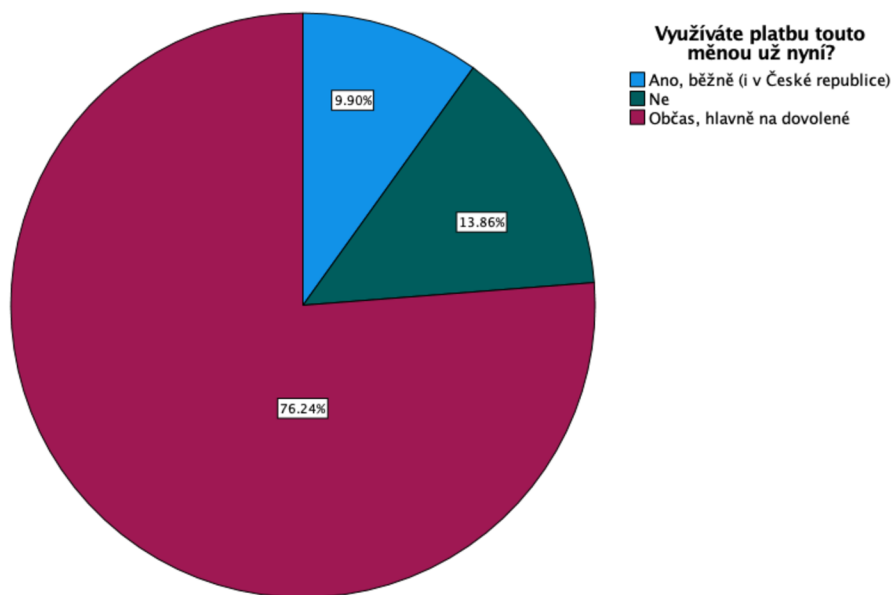

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

Druhá otázka je zaměřena na četnost využívání měny euro v současné době. 77 českých respondentů uvedlo, že eurem občas platí, hlavně na zahraničních dovolených. 10 respondentů z celkového vzorku dotazovaných platí eurem běžně. I když je v České republice oficiální měnou česká koruna, tak eurem se dnes dá zaplatit na stále více místech. Jsou to např. hotely, restaurace, letiště, prodejny C&A, řetězce supermarketů (Albert, Globus, Tesco) a mnoho dalších. Nejčastěji se s možností platby eurem lze setkat v pohraničních oblastech, což je naprosto logické, protože se tam Češi pohybují na pomezí země, kde je euro běžně využíváno. (Finanční-možnosti.cz)

14 respondentů, což představuje 13,9 % všech dotazovaných, uvedlo, že platbu eurem nevyužívají vůbec. Tyto výsledky jsou zaznamenané a znázorněné v grafu 8.

Graf 8: Využíváte platbu touto měnou už nyní?

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

Ve třetí otázce byli respondenti dotazováni, zda s příchodem eura očekávají nějaké přínosy, případně jaké. V této otázce měli respondenti na výběr z deseti odpovědí a měli možnost zvolit libovolný počet očekávaných přínosů. Na základě Tabulky 1 lze konstatovat, že více než polovina dotazovaných (58 respondentů) očekává zjednodušení obchodování se zahraničím v rámci Evropské unie. Druhý největší očekávaný přínos, který zvolilo 39 respondentů, je zjednodušení cestování po státech EU. Nebudou si tak muset měnit peníze ve směnárnách a ztrácet tak určitý obnos svých financí v důsledku pohyblivých kurzů. 30 respondentů uvedlo, že si od zavedení eura slibují silnější, jistější a stabilnější měnu, 27 respondentů očekává příliv zahraničních investorů a 14 respondentů očekává zlepšení ekonomické situace v České republice. 12 respondentů si myslí, že zavedení eura v ČR způsobí nárůst turismu, pro 10 respondentů představuje zavedení eura zvýšení prestiže a zlepšení image České republiky a 3 respondenti očekávají snížení nezaměstnanosti. 26 respondentů uvedlo, že neočekávají vůbec žádné přínosy.

Tabulka 3: Co by bylo podle Vás největším přínosem zavedení eura?

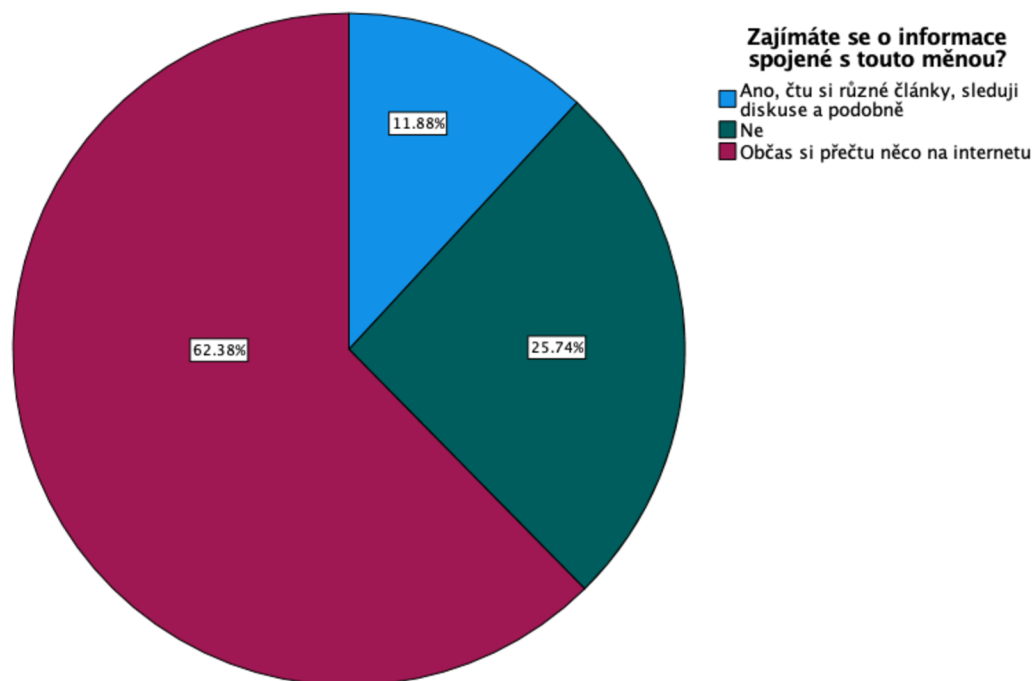
Přínosy	Počet respondentů
Zjednodušení obchodování se zahraničím	58
Zjednodušení cestování	39
Silnější, jistější a stabilnější měna	30
Příliv zahraničních investorů	27
Zlepšení ekonomické situace v České republice	14
Nárůst turismu	12
Zvýšení prestiže a zlepšení image České republiky	10
Snížení nezaměstnanosti	3
Jiná	1
Neočekávám žádné přínosy	26

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

V další, čtvrté otázce, byli Češi dotazováni, zda se zajímají o informace spojené s eurem a s jeho zavedením v České republice.

Z grafu 9 vyplývá, že pouze 11,9 % respondentů si informace o euru aktivně vyhledává formou čtení článků, sledování diskusí apod. a 25,7 % respondentů informace nevyhledává vůbec. Nejpočetnější skupina (62,4 % respondentů) uvedla, že se občas informují na internetu.

Graf 9: Zajímáte se o informace spojené s touto měnou?

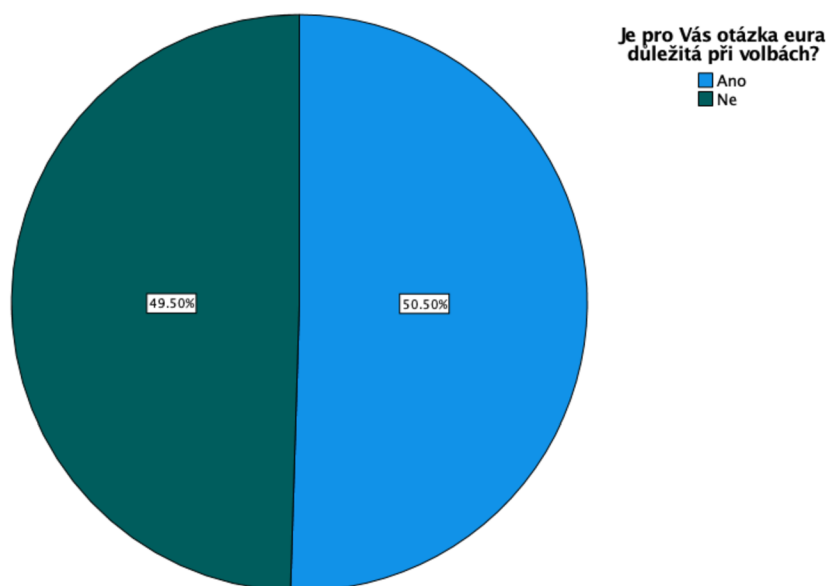

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

V páté otázce byli respondenti dotazováni, zda je pro ně otázka přijetí eura v ČR důležité kritérium při volbách. Vstupem do Evropské unie se Česká republika k přijetí eura zavázala, termín však nebyl nikdy stanoven, a tak záleží jen na Češích a českých politicích, jak rychle a kdy se tak stane. V tomto ohledu je zcela zásadní, která politická strana bude u moci a jaký bude mít k euru postoj. Mezi největší strany, které jsou pro přijetí eura a rádi by o této otázce začali debatovat, patří TOP 09, ČSSD a Piráti. Naopak strany, které jsou zásadně proti, jsou ODS, SPD a KSČM. Některé strany jsou k otázce eura zatím vlažní. Jsou toho názoru, že někdy v budoucnu by mohlo být přijato, nyní na to však není vhodná doba. K těm patří např. ANO nebo Starostové a nezávislí. (EuroZprávy.cz)

Jak je pro Čechy otázka eura důležitá v případě, kdy mají hodit svůj hlas do volební urny, můžeme vidět v grafu 10. Výsledky jsou naprosto vyrovnané. 50,5 % Čechů záleží na postoji politické strany k euru, 49,5 % Čechů toto téma u voleb vůbec neřeší.

Graf 10: Je pro Vás otázka eura důležitá při volbách?

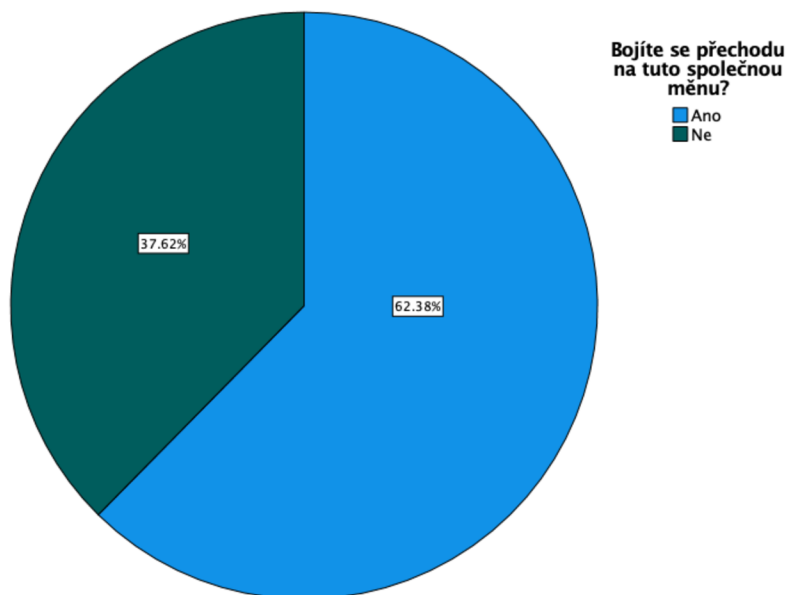

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

Šestá otázka byla zaměřena na to, zda se Češi přechodu na novou jednotnou měnu bojí. Více než polovina (63 respondentů) odpověděla, že ano, pouze 38 respondentů z přechodu obavy nemá. Z těchto výsledků, graficky znázorněných v grafu 11, lze konstatovat, že v České republice je před přijetím opravdu důležitá komunikační

kampaň, která české obyvatele uklidní a poskytne jim všechny důležité informace k tomu, aby byl pro ně přechod na euro co nejjednodušší.

Graf 11: Bojíte se přechodu na tuto společnou měnu?

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

V sedmé otázce bylo zjišťováno, čeho se Češi v souvislosti se zavedením eura konkrétně obávají. V této otázce měli respondenti na výběr z devíti odpovědí a měli možnost zvolit libovolný počet konkrétních obav. Na základě Tabulky 2 lze konstatovat, že více než polovina dotazovaných (53 respondentů) má obavy ze zvyšování cen a zaokrouhlování. Další velkou obavou, ke které se hlásí 51 respondentů, je přepočítávání cen na české koruny. 38 respondentů také uvedlo, že mají strach z cen zboží a služeb v nové měně. 37 respondentů se domnívá, že by přijetí eura způsobilo omezení národní suverenity, tedy zvýšení závislosti na Evropské unii. 35 respondentů se obává zhoršení finanční situace obyvatel a 32 respondentů by očekávalo i nepříznivý vliv na hospodářskou a ekonomickou situaci v České republice. 19 respondentům by dělalo problém zvykání si na nový vzhled bankovek a mincí. Pouze 7 respondentů uvedlo, že s příchodem eura žádné obavy nemají.

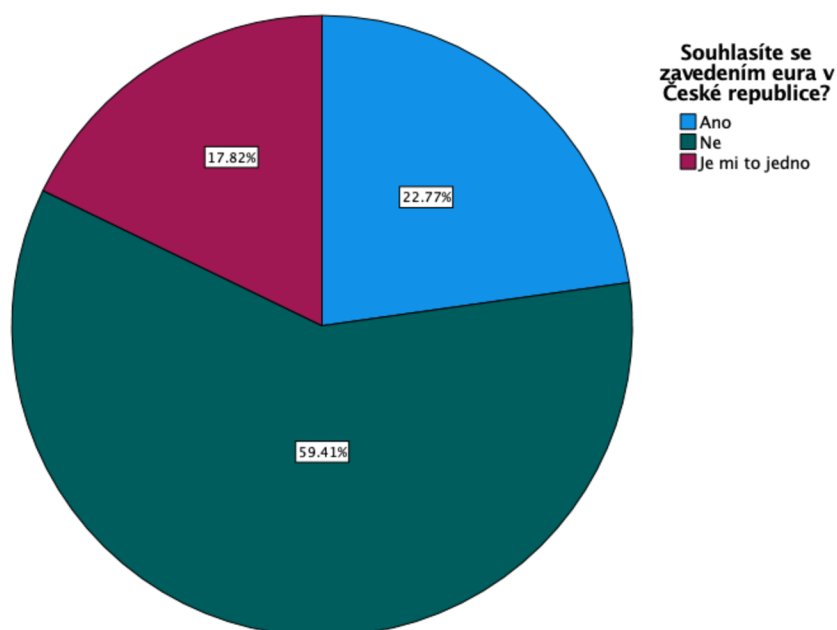
Tabulka 4: Čeho se nejvíce obáváte v souvislosti se zavedením eura?

Obavy	Počet respondentů
Zvyšování cen, zaokrouhlování	53
Přepočítávání cen	51
Cen zboží a služeb v nové měně	38
Omezení národní suverenity (zvýšení závislosti na EU)	37
Zhoršení finanční situace obyvatel	35
Nepříznivý vliv na hospodářskou a ekonomickou situaci	32
Zvykání si na nový vzhled bankovek a mincí	19
Nemám žádné obavy	7
Jiná...	2

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

Poslední, osmá otázka, už zjišťovala konečný verdikt respondentů: zda souhlasí se zavedením eura v České republice. Více než polovina (59,4 % respondentů) je proti. Pouze 22,8 % respondentů se zavedením eura souhlasí a 17,8 % respondentů uvedlo, že jim na tom nezáleží. Výsledky jsou znázorněny v grafu 12.

Graf 12: Souhlasíte se zavedením eura v České republice?

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

4.2 Hypotézy

Tato část práce je zaměřena na vyhodnocení vztahu závislosti mezi jednotlivými kvalitativními znaky na základě odpovědí z dotazníku. Jsou stanoveny dvě hypotézy, které

ověřují vztah mezi demografickou situací respondentů a jejich odpovědí na určité otázky v dotazníku.

Jedna hypotéza byla vyhodnocena pomocí Fisherova testu a druhá pomocí χ^2 – kvadrát testu nezávislosti. Hladina významnosti byla pro obě hypotézy zvolena 5 %.

První hypotéza posuzuje vztah mezi dosaženým vzděláním a obavou ze zavedení eura. Cílem výzkumu je ověřit hypotézu, že dosažené vzdělání nemá vliv na míru obav ze zavedení eura v České republice.

1. H_0 : Neexistuje závislost mezi dosaženým vzděláním a obavou ze zavedení eura

Tabulka 5: Pozorované četnosti dosaženého vzdělání a obavami ze zavedení eura

	Ano	Ne	Celkem
Vysokoškolské	27	16	43
Střední s maturitou	36	21	57
Střední bez maturity	0	1	1
Celkem	63	38	101

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

H_0 : Neexistuje závislost mezi dosaženým vzděláním a obavou ze zavedení eura

H_1 : Existuje závislost mezi dosaženým vzděláním a obavou ze zavedení eura

$\alpha = 0,05$

**Nejvyšší dosažené vzdělání * Bojíte se přechodu na tuto společnou měnu?
Crosstabulation**

		Bojíte se přechodu na tuto společnou měnu?		Total	
		Ano	Ne		
Nejvyšší dosažené vzdělání	Vysokoškolské	Count	27	16	43
		Expected Count	26.8	16.2	43.0
	Střední s maturitou	Count	36	21	57
		Expected Count	35.6	21.4	57.0
	Střední bez maturity (vyučen/a)	Count	0	1	1
		Expected Count	.6	.4	1.0
Total		Count	63	38	101
		Expected Count	63.0	38.0	101.0

Z tohoto výstupu je zřejmé, že pro další výpočty je nutné použít Fisherův test, jelikož všechny očekávané četnosti nejsou větší než pět.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	1.676 ^a	2	.433	.565		
Likelihood Ratio	1.973	2	.373	.565		
Fisher-Freeman-Halton Exact Test	1.589			.565		
Linear-by-Linear Association	.102 ^b	1	.749	.842	.452	.151
N of Valid Cases	101					

a. 2 cells (33.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .38.

b. The standardized statistic is .320.

$$p = 0,565 > \alpha$$

Nulovou hypotézu nelze zamítnout, neexistuje tedy závislost mezi dosaženým vzděláním a mírou obav ze zavedení eura v ČR.

Druhá hypotéza posuzuje vztah mezi pohlavím respondentů a skutečností, zda je pro ně otázka eura důležitá při volbách. Cílem výzkumu je ověřit hypotézu, že pohlaví nemá vliv na rozhodování u voleb.

H_0 : Neexistuje závislost mezi pohlavím a volebními preferencemi

Tabulka 6: Pozorované četnosti pohlaví a volebních preferencí

	Muž	Žena	Celkem
Ano	18	33	51
Ne	26	24	50
Celkem	44	57	101

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

H_0 : Neexistuje závislost mezi pohlavím a volebními preferencemi

H_1 : Existuje závislost mezi pohlavím a volebními preferencemi

$$\alpha = 0,05$$

Pohlaví * Je pro Vás otázka eura důležitá při volbách? Crosstabulation

		Je pro Vás otázka eura důležitá při volbách?		Total	
		Ano	Ne		
Pohlaví	Muž	Count	18	26	44
		Expected Count	22.2	21.8	44.0
	Žena	Count	33	24	57
		Expected Count	28.8	28.2	57.0
Total		Count	51	50	101
		Expected Count	51.0	50.0	101.0

Z tohoto výstupu je možné usoudit, že lze použít χ^2 – kvadrát test nezávislosti, jelikož všechny očekávané četnosti jsou větší než pět.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	2.866 ^a	1	.090	.110	.068	
Continuity Correction ^b	2.227	1	.136			
Likelihood Ratio	2.880	1	.090	.110	.068	
Fisher's Exact Test				.110	.068	
Linear-by-Linear Association	2.838 ^c	1	.092	.110	.068	.039
N of Valid Cases	101					

a. 0 cells (0.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 21.78.

b. Computed only for a 2x2 table

c. The standardized statistic is -1.685.

$$p = 0,09 > \alpha$$

Nulovou hypotézu zamítáme, neexistuje tedy závislost mezi pohlavím a volebními preferencemi.

5 Závěr

Úvod bakalářské práce byl věnován teoretické části řešené problematiky. Byla vysvětlena podstata jednotné měny, Evropské unie a jejích institucí. Byly popsány konkrétní výhody a nevýhody přijetí eura v České republice a také byla přiblížena situace na Slovensku, kde je euro v oběhu již od roku 2009.

Hlavním cílem bakalářské práce byl výzkum a následná analýza názorů (či postojů) obyvatelstva České republiky k přijetí nové společné měny – EURA. Celý výzkum byl založen zejména na dotazníkovém šetření. Byly sestaveny hypotézy, které byly dále testovány pomocí statistického programu SPSS.

Celkem se dotazníku zúčastnilo 101 náhodných respondentů, z nichž ani jeden nebyl vyřazen. Ve výzkumu mírně převládaly ženy, mladí lidé ve věku od 18 do 26 let s nejvyšším dosaženým středoškolským vzděláním s maturitou a s trvalým pobytem ve středočeském kraji.

První hypotéza předpokládala, že nejvyšší dosažené vzdělání respondentů, kteří dotazník vyplnili, nemá vliv na jejich míru obav ze zavedení eura. Tento předpoklad byl výpočtem potvrzen. Závislost mezi dosaženým vzděláním a obavou ze zavedení eura tedy neexistuje.

Druhá hypotéza předpokládala, že pohlaví respondentů nemá vliv na volební preference. Tato hypotéza byla také výpočtem ověřena a potvrzena. Závislost mezi pohlavím a volebními preferencemi neexistuje.

Na základě celkového všeobecného zhodnocení výsledků z dotazníkového šetření lze usoudit, že Češi zatím stále nejsou na tento přechod připraveni a obávají se ho. Více než polovina respondentů (58,42 %) se domnívá, že euro pro Českou republiku přínosné nebude a 62,8 % respondentů navíc uvedla, že se přechodu na novou jednotnou měnu obávají. Klíčová otázka, zda Češi se zavedením eura souhlasí, ukázala, že více než polovina respondentů (59,41 %) s eurem v České republice vůbec nesouhlasí a pouze 22 % respondentů se zavedením eura souhlasí. 26 respondentů z celkového souboru navíc uvedlo, že v souvislosti se zavedením eura neočekávají vůbec žádné přínosy pro českou ekonomiku.

Největší obavy panují ze zvyšování cen a nepřiměřeného zaokrouhlování a přepočítávání cen v eurech na české koruny. S touto skutečností by pravděpodobně velmi pomohlo spuštění informační kampaně, která by Čechy uklidnila a poskytla jim všechny

důležité informace. Na Slovensku byla tato kampaň velmi úspěšná a měla značný podíl na hladkém a bezproblémovém přechodu na euro. Z výsledků dotazníkového šetření lze také usuzovat, že Češi by o tyto informace měli zájem. 62,38 % respondentů uvedlo, že se o měnu euro zajímá alespoň sporadicky a občas se informují na internetu a 11,88 % respondentů si informace vyhledává aktivně v podobě článků, diskusí, rozhovorů apod.

6 Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

- CZESANÝ, Slavoj. *EURO: postup a důsledky zavádění nové měny pro banky, podniky a občany*. Praha: Profess, [1999?]. ISBN 80-7259-000-6.
- DOLIAK, M. – KARMAŤIN, B. 2009. Vplyv zavedenia eura na infláciu v Slovenskej republike v januári 2009. In Biatic. ISSN 1335-0900, 2009, roč. 17, č. 3.
- Evropská unie od A do Z: příručka evropské integrace*. Přeložil Alois MIKEŠTÍK, přeložil Marie BEDNAŘÍKOVÁ. Praha: Karolinum, 1997. ISBN 80-7184-413-6.
- FAJMON, Hynek, PEČINKOVÁ, Ivana, ed. *Euro versus koruna: dilemata jednotné měny v době dluhové krize*. 4., rozš. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2012. ISBN 978-80-7325-265-6.
- FASSMANN, Martin a Růžena VINTROVÁ. *Sociální a ekonomické souvislosti integrace České republiky do Evropské unie: (ekonomická konvergence, konkurenceschopnost a sociální soudržnost)*. [Praha]: Rada vlády ČR pro sociální a ekonomickou strategii, 2002. ISBN 80-238-8699-1.
- HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-485-4.
- KÁBA, Bohumil a Libuše SVATOŠOVÁ. *Statistické nástroje ekonomického výzkumu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. ISBN 978-80-7380-359-9.
- LACINA, Lubor a Petr ROZMAHEL. *Euro: ano-ne?* Praha: Alfa Nakladatelství, 2010. Ekonomie studium. ISBN 978-80-87197-26-4.
- MEZIHORÁK, František. *Průvodce evropanstvím*. Olomouc: Alda, 1997. ISBN 80-85600-42-0.
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. 2007. Národný plán zavedenia eura v Slovenskej republike. Bratislava: Národná banka Slovenska, 2007. ISBN 978-80-8043-111-2
- SEDLÁČEK, Petr. *Zapojení ČR do mezinárodního úsilí o posílení globální měnové a finanční stability*. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-1737-6.
- ŠUSTER, M. 2009. Informačná kampaň o zavedení eura. In Biatic. ISSN 1335-0900, 2009, roč. 17, č. 6.

Internetové zdroje

Co je to eurosystém? *CzechWealth* [online]. [cit. 2022-02-19]. Dostupné

z: <https://www.czechwealth.cz/slovník-pojmu/eurosystem>

Co je eurozóna? *Evropská komise* [online]. [cit. 2021-12-19]. Dostupné

z: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/euro-area/what-euro-area_cs

DĚDEK, Oldřich. Náklady a rizika. *Ministerstvo financí ČR - Zavedení eura* [online].

[cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <https://www.zavedenieura.cz/cs/euro-a-ceska-republika/vyhody-a-rizika-eura/naklady-a-rizika>

ECB a ESCB. *Česká národní banka* [online]. 2020 [cit. 2021-12-19]. Dostupné

z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/mezinarodni-vztahy/ecb-a-escb/

Euro. *Evropská centrální banka* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné

z: <https://www.ecb.europa.eu/euro/html/index.cs.html>

Eurosystém. *CzechWealth* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné

z: <https://www.czechwealth.cz/slovník-pojmu/eurosystem>

Evropská komise. *EUROSKOP.CZ* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné

z: <https://euroskop.cz/evropska-unie/instituce-eu/evropska-komise/>

Evropská rada. *Consilium* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné

z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/european-council/>

Evropská rada. *EUROSKOP.CZ* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné

z: <https://euroskop.cz/evropska-unie/instituce-eu/evropska-rada/>

Evropský parlament. *EUROSKOP.CZ* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné

z: <https://euroskop.cz/evropska-unie/instituce-eu/evropsky-parlament/>

Foreign Exchange (Forex, FX). *CzechWealth* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné

z: <https://www.czechwealth.cz/slovník-pojmu/foreign-exchange-forex-fx>

Kde se všude dá platit Eurem?. *Finanční-možnosti.cz* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné

z: <https://www.financi-moznosti.eu/2018/kde-se-vsude-da-platit-eurem/>

Maastrichtská smlouva a Amsterodamská smlouva. *Evropský parlament* [online].

[cit. 2022-02-20]. Dostupné

z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/3/maastrichtska-smlouva-a-amsterodamska-smlouva>

Obchodů, kde se dá platit eurem, přibývá. *Hospodářské noviny* [online]. [cit. 2022-02-20].

Dostupné z: <https://byznys.hn.cz/c1-15516630-obchodu-kde-se-da-platit-eurem-pribyva>

- Ochranné prvky eurobankovek. *Evropská centrální banka* [online]. [cit. 2022-02-20].
Dostupné z: https://www.ecb.europa.eu/euro/pdf/material/A1_poster_secfeatures_cs.pdf?0f746fc47f0052268cdb4db113fdaa0d
- O Evropské komisi. *Oficiální internetová stránka Evropské unie* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/about-european-commission_cs
- O Parlamentu. *Evropský parlament* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/cs>
- Přehled: Kdo po volbách zavede euro a kdo se mu brání? Najděte si svou stranu. *EuroZprávy.cz* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://eurozpravy.cz/domaci/politika/200656-prehled-kdo-po-volbach-zavede-euro-a-kdo-se-mu-brani-najdete-si-svou-stranu/>
- Přijetí eura politické strany rozděluje. Často jej ale odmítají, nebo s přijetím váhají. *EURAKTIV* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/jasnemu-postoji-k-prijeti-eura-se-strany-spise-vyhybaji/>
- Rada EU. *EUROSKOP.CZ* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://euroskop.cz/evropska-unie/institute-eu/rada-eu/>
- Rada Evropské unie. *Consilium* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/council-eu/>
- Slovensko (od 1. ledna 2009): Jednotlivé fáze přechodu na hotovostní euro. *Evropská centrální banka* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.ecb.europa.eu/euro/changeover/slovakia/html/index.cs.html>
- Soudní dvůr EU. *EUROSKOP.CZ* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://euroskop.cz/evropska-unie/institute-eu/soudni-dvur-eu/soudni-dvur/>
- Úloha eurosystému. *Evropská centrální banka* [online]. [cit. 2022-02-19]. Dostupné z: <https://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/escb/eurosystem-mission/html/index.cs.html>